

Ensihoidon tulevaisuus ja rahoitusvastuun siirto hyvinvointialueille

Monikanavarahoituksen purkamisen vaihtoehtoja pohjustaneen virkamiestyöryhmän raportissa katsotaan, että ensihoidon rahoitusvastuu olisi perusteltua siirtää kokonaisuudessaan nykyisten sairaanhoitopiirien ja tulevien hyvinvointialueiden vastuulle.

Selvityksessä ehdotetaan, että sairausvakuutuslain kautta kanavoituvat ensihoidon kuljetuskorvaukset ja asiakkaiden omavastuut tulisi siirtää täysimääräisenä osaksi hyvinvointialueiden saamaa rahoitusta. Tällöin rahoitus ohjautuisi todennäköisesti ensisijaisesti tai kokonaan hyvinvointialueen omaan tuotantoon.

Ensihoidon Kela-korvausten lakkauttamisella olisi merkittävät vaikutukset ensihoitopalvelualan yrityksiin ja niiden työntekijöihin. Yritykset saattavat joutua lopettamaan toimintansa, mikäli Kela-korvaukset loppuvat ja mikäli tulevia hyvinvointialueita ei kannusteta hyödyntämään ostopalveluja laajasti.

Kun yksityinen toimija ja ensihoitoalan markkinat kerran menetetään, ei niitä saada enää takaisin. Seuraukset ovat arvaamattomat ja suomalaisten hyvinvoinnin kannalta haitalliset.

Yritystoiminnan hävitessä ei tarjolla ole enää kirittäjää tai vertailukohtaa julkiselle tuotannolle. Yksityiset toimijat ovat tähän saakka kyenneet myös toimimaan hajautetusti eri paikkakunnilla ja täten turvaamaan huoltovarmuuden myös niillä alueilla, jotka ovat kaukana hyvinvointialueen ja pelastuslaitoksen toimintayksiköistä.

Mikäli virkamiesselvityksen ehdotus toteutetaan, yritysten toimintaedellytysten turvaaminen edellyttää pitkää siirtymäaikaa (vähintään kolme vuotta), lainsäädäntötasoista siirtokuljetusten¹ kilpailuttamisvelvoitetta hyvinvointialueille ja yksityisen

---

¹ Terveystieteiden tutkimuskeskuksen 73 §:ssä tarkoitettu vieraskuntalaisen potilaan siirto sellaiseen terveyskeskukseen tai muuhun sairaanhoitolaitokseen, jota potilaan asuin- ja kotikunta ylläpitää.

ensihoitotoiminnan tehtävänkuvan laajentamista laajennetun ensihoito- ja kotipalvelun suuntaan.²

On huomionarvoista, että virkamiesselvityksessä todettiin myös ensihoidon kustannusraportoinnin heikko tilanne. Hyvinvointialueet tulisikin lainsäädännöllisesti velvoittaa raportoimaan ensihoidon kustannukset riittävällä tasolla julkisesti.

Jotta nyt tehtävien päätösten yhteydessä ei tehdä ennalta-arvaamattomia, peruuttamattomia muutoksia vajavaisin tiedoin, Hyvinvointiala HALI ry katsoo, että parlamentaarisen työryhmän olisi perusteltua teettää **selvitys ensihoidon kokonaisuudesta**. Selvitykseen tulisi sisällyttää myös yritysvaikutusarvion tekeminen sekä ehdotus siitä, mikä on yksityisten palveluntuottajien rooli osana hyvinvointialueiden ensihoitopalvelua.

Kunnioittavasti,

Hanna-Maija Kause

johtaja, terveysterveystoiminta

050 566 7949

hanna-maija.kause@hyvinvointiala.fi

Ville Laakso

asiantuntija, lakimies

0400 673 965

ville.laakso@hyvinvointiala.fi

---

² Mallissa yksityiset ensihoitopalvelujen tuottajat vastaisivat paitsi ensihoitotehtävistä ja potilassiirroista, myös ja kiireellisen ja kiireettömän kotisairaanhoidon tehtävistä. Yksityinen tuotanto soveltuisi erinomaisesti tällaiseen, kotisairaanhoidon ja kotihoidon kasvavaan kysyntään vastaavaan tarpeeseen. Tällöin ensihoitoa tarvitsevat potilaat hoidettaisiin yhä useammin kotona, ilman käyntiä päivystyksessä.